Nota Inkoopbeleid gemeente Den Helder 2015
Vastgesteld door de Raad op 16 november 2015

Concernstaf, Team FIJZ
ID15.01385

Inhoudsopgave

1 Inleiding ... 3
1.1 Doelstellingen van het inkoopbeleid ... 3
1.2 Risico's ... 3
2 Juridische kaders ... 4
2.1 Wet- en regelgeving ... 4
2.2 Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten van de gemeente Den Helder ... 4
3 Ethische en ideële kaders ... 5
3.1 Integriteit ... 5
3.2 Duurzaam inkopen ... 5
3.3 Maatschappelijke eisen aan de leveranciers ... 5
3.4 Social return on Investment ... 5
3.5 Sociale Werkvoorziening ... 6
4 Economische kaders ... 7
4.1 Algemeen ... 7
4.2 Eerlijke mededinging en commerciële belangen ... 7
4.3 Regionale economie ... 7
4.4 Samenwerkingsverbanden ... 7
5 Organisatorische kaders ... 8
5.1 Inkooporganisatie ... 8
5.2 Inkoopmatrix ... 8
5.3 Past Performance Systematiek ... 9
5.4 Klachtenregeling ... 9
5.5 Evaluatie van inkoop en aanbestedingsbeleid (control) ... 9

1 Inleiding

De Aanbestedingswet 2012 maakt het noodzakelijk het huidige inkoopbeleid op onderdelen aan te passen.

Het nu voorliggende document “Inkoopbeleid gemeente Den Helder 2015” vervangt het huidige “Inkoopbeleid Gemeente Den Helder 2010”, welke op 6 september 2010 door de Raad is vastgesteld.

1.1 Doelstellingen van het inkoopbeleid

Voor gemeenten is het belangrijk om aandacht te besteden aan de professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk in het licht van de doelmatigheid, rechtmatigheid en integriteit. Een professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid helpt de gemeente om een doelmatig inkoper te zijn. Het draagt niet alleen bij aan mogelijke besparingen, maar geeft tevens zichtbare verbeteringen van de kwaliteit van opdrachten. Denk daarbij ook aan efficiënte en innovatieve oplossingen.

De doelstellingen van dit inkoopbeleid zijn als volgt:
1. Een positieve bijdrage aan de college- en organisatiedoelstellingen van de gemeente leveren.
2. Doelmatig en rechtmatig inkopen zodat gemeenschapsgelden op verantwoorde en controleerbare wijze worden aangewend en besteed.
3. Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.
4. Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijs-, kwaliteit- en duurzaamheidsverhouding.
5. Administratieve lastenverlichting voor zowel zichzelf als voor ondernemers.

1.2 Risico’s

Het uitvoeren van inkoop- en aanbestedingstrajecten in strijd met de wet- en regelgeving, kan een aantal risico’s met zich meebrengen, te weten:
- klachten bij de Europese Commissie;
- aanspannen van rechtsgedingen door een marktpartij;
- rechtmatigheidsgebreken;
- negatieve publiciteit in de media en daardoor imagoschade voor de gemeente.

Door inkoop en aanbesteding binnen de gemeente Den Helder professioneel te organiseren wordt de kans dat een risico zich ook daadwerkelijk voordoet verkleind.

2 Juridische kaders

Inkopen en aanbestedingen door overheden worden steeds meer gereguleerd door Europese en nationale regelgeving, onder meer bedoeld ter waarborging van de vrije mededinging. De gemeente Den Helder is als gemeente aangewezen als aanbestedende dienst en is hiermee verplicht zich te houden aan onderstaande wet- en regelgeving bij het inkopen en aanbesteden van opdrachten.

2.1 Wet- en regelgeving

De gemeente leeft de Aanbestedingsregelgeving na.

De voor de gemeente meest relevante Aanbestedingsregelgeving op het moment van het opstellen van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid betreft:

- Verdrag EU

De overheidsinstellingen uit de lidstaten van de EU zijn bij hun handelen, dus ook bij inkopen en aanbesteden, onderworpen aan de basisbeginselen van het EU-verdrag, te weten:

  -Transparantie
  - Objectiviteit
  - Non-discriminatoir

- Europese richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 betreffende de coördinaties van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor Werken, Leveringen en Diensten. *Deze Europese Richtlijn is naar Nederlands recht geïmplementeerd middels de Aanbestedingswet 2012;*
- Aanbestedingswet 2012;
- Aanbestedingsreglement Werken 2012 (ARW2012);
- Gids Proportionaliteit.

2.2 Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten van de gemeente Den Helder

Door gebruik te maken van algemene inkoopvoorwaarden voor opdrachten voor leveringen en diensten wordt een aantal zaken juridisch vastgelegd. In bijzondere situaties (afhankelijk van de markt, toepasbaarheid of samenwerkingsverbanden bij de aanbesteding) kan de gemeente van haar eigen voorwaarden afwijken.

Voor opdrachten voor Werken wordt aangesloten bij de in de markt gangbare voorwaarden, zoals o.a. de UAV en de UAV-GC.

3 Ethische en ideële kaders

3.1 Integriteit

Voor alle medewerkers geldt dat zij met leveranciers slechts een zakelijke relatie onderhouden en dat alle contacten met leveranciers uitsluitend gericht zijn op de realisatie van gemeentelijke belangen. Medewerkers worden geacht zich te gedragen naar de gemeentelijke gedragscode en integriteitsverklaring.

3.2 Duurzaam inkopen

Het is van belang om in alle fasen van het inkoopproces op zoek te gaan naar kansen op duurzame, innovatieve oplossingen, zo mogelijk in samenspraak met het bedrijfsleven. Vooral bij die inkopen waarbij dit substantieel kan bijdragen aan de duurzaamheiddoelen van de organisatie. De gemeente Den Helder bevordert duurzaam ondernemerschap in de hele keten en heeft oog voor sociale doelen.

3.3 Maatschappelijke eisen aan de leveranciers

De gemeente Den Helder doet geen zaken met opdrachtnemers die zich niet houden aan de gangbare normen en waarden op het gebied kinderarbeid, ontoereikende arbeidsomstandigheden, discriminatie en eerlijke handel. De gemeente Den Helder neemt sociale voorwaarden mee in al haar aanbestedingen boven het Europese drempelbedrag.

Bij alle gemeentelijke inkopen waarop de Fairtrade criteria van toepassing kunnen zijn, worden deze ook mogelijk toegepast.

3.4 Social return on Investment

De gemeente spant zich in om werkgelegenheid te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Indien passend oefent de gemeente middels inkopen en aanbesteden invloed uit op de bedrijfsvoering van de gecontracteerde ondernemer en zet deze aan tot het aanbieden van (leerwerk)stages en/of het in dienst nemen van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt en/of jongeren. De gemeente sluit hierbij aan bij de door het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord Holland Noord gemaakte afspraken.

De gemeente past SROI (Social return on investment) toe voor de doelgroepen: Participatiewet-uitkering, WW, WIA/WAO, Wajong, BBL, BOL en WSW.

In bepaalde situaties is het niet mogelijk of wenselijk om social return toe te passen. Deze (limitatieve) uitsluitingsgronden zijn:

- Als door de aard van het werk er geen geschikt aanbod of geen match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voorhanden is (zulks ter boordeling aan gemeente);
- Als toepassing van social return disproportionele inspanningen of kosten met zich meebrengt, bijvoorbeeld bij opdrachten met een lage waarde.

3.5 Sociale Werkvoorziening

Bij mogelijke opdrachten voor een SW-bedrijf wordt gekeken of het wenselijk en mogelijk is de opdracht rechtstreeks aan een SW-bedrijf te gunnen of dat de opdracht via de reguliere aanbestedingsvormen dient te worden aanbesteed.

4 Economische kaders

4.1 Algemeen

Het met zoveel mogelijk zekerheid verkrijgen van de gewenste kwaliteit en duurzaamheid tegen een zo laag mogelijke integrale kostprijs.

4.2 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

De gemeente bevordert eerlijke mededinging. De betrokken ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de gemeente een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking. De gemeente wenst geen ondernemers te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

4.3 Regionale economie

De gemeente zoekt actief naar mogelijkheden voor de regionale economie en doet dit binnen de bestaande regelgeving en zonder dat dit tot een vorm van discriminatie van ondernemers leidt. Regionale ondernemers hebben in beginsel geen bevoorrechte positie ten opzichte van andere ondernemers. De gemeente heeft echter wel oog voor de belangen van de regionale ondernemers en houdt hier zoveel mogelijk rekening mee.

De gemeente moet niet onnodig buitenregionale, nationale, Europese of mondiale kansen laten liggen. Aan de andere kant kan ‘regionaal aanbesteden’ bijdragen aan de doelmatigheid van de inkoop, zonder afbreuk te doen aan de rechtmatigheid. Het stellen van proportionele eisen staat voorop.

4.4 Samenwerkingsverbanden

De gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij inkopen. Dit geldt zowel voor samenwerking binnen de eigen organisatie als voor samenwerking met andere gemeenten of aanbestedende diensten. Op dit moment participeert de gemeente in verschillende samenwerkingsvormen binnen de regio. De samenstelling van deze samenwerkingsvormen kan per onderwerp en/of aanbesteding verschillend zijn. Per samenwerkingsvorm wordt bekeken welk inkoopbeleid en inkoopvoorwaarden van toepassing zijn op de aanbesteding.

5 Organisatorische kaders

5.1 Inkooporganisatie

Binnen de gemeente Den Helder wordt, voor de uitwerking van de inkoopfunctie, gewerkt volgens het principe van centraal gecoördineerde inkoop. Dit houdt in dat afdelingen zelf, binnen de gestelde kaders, het uniforme gemeentelijk inkoopproces moeten volgen. De verantwoordelijkheid, conform de filosofie van integraal management, ligt bij de afdelingen zelf.

Het uitgangspunt is dat volgens een standaard werkwijze wordt gewerkt. Om dit te waarborgen is de inkoopfunctie bij een beperkt aantal medewerkers per afdeling belegd.

5.2 Inkoopmatrix

Het College draagt zorg voor een matrix van inkoopprocedures met drempelbedragen en beslissingsbevoegdheden. De inkoopmatrix wordt door het College regelmatig geactualiseerd, rekening houdend met geldende wet- en regelgeving.

De keuze van de inkoop- of aanbestedingsprocedure wordt bepaald aan de hand van de inkoopmatrix en de daarbij behorende drempelbedragen.

Wanneer het belang van een lagere inkoop- of aanbestedingsprocedure naar verwachting groter is, dan mag, met uitzondering van Europese aanbestedingen, van de inkoopmatrix worden afgeweken. Redenen om af te wijken kunnen bijvoorbeeld zijn dat er sprake is van een calamiteit of een situatie waarbij er maar één opdrachtnemer in aanmerking komt. Bijvoorbeeld omdat deze beschikt over een alleenrecht (Octrooi of Auteursrecht) of over specifieke technische of artistieke kwaliteiten.

Voorstellen voor de keuze van een inkoop- of aanbestedingsprocedure in afwijking van de inkoopmatrix moeten, gemotiveerd, ter besluitvorming worden voorgelegd. In de inkoopmatrix is opgenomen wie bevoegd is tot het nemen van het besluit tot afwijken van het inkoopbeleid. Men mag niet starten met de inkoop- of aanbestedingsprocedure voor het besluit genomen is.

5.3 Past Performance Systematiek

Goede klantgerichte prestaties van opdrachtnemers worden gewaardeerd. Verschillende gemeenten gebruiken deze ‘Past Performance Systematiek’ om de prestaties van opdrachtnemers te beoordelen en dit kan gebruikt worden bij het selecteren voor enkelvoudige opdrachten en onderhandse aanbestedingen.

De gemeente neemt deel aan het beoordelingssysteem ‘Past Performance Noord Holland’ en stelt de beoordelingen via de gesloten database beschikbaar aan alle deelnemende gemeenten. Past Performance is opgenomen in de bestekken voor meervoudig onderhandse, nationale en Europese aanbestedingen voor Werken.

5.4 Klachtenregeling

Ondernemers kunnen voor, tijdens en na de aanbesteding met klachten terecht bij de Commissie van Aanbestedingsexperts.

5.5 Evaluatie van inkoop en aanbestedingsbeleid (control)

Het opstellen van procedures en het invoeren van functiescheiding en interne controlemaatregelen reduceert de mogelijkheid tot misbruik en oneigenlijk gebruik van gelden en middelen. Ten behoeve van de inkoopcontrol wordt de toepassing van het inkoop- en aanbestedingsbeleid periodiek beoordeeld en gecontroleerd.